

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **P. H.**, zastoupeného JUDr. Bohumilem Sadílkem, advokátem se sídlem Sokolská 1268, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 2. 2007, č. j. 18651/06-1102-700611 a č. j. 18652/06-1100-700611, o dodatečném vyměření daně z příjmů fyzických osob, o kasační stížnosti žalovaného podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 8. 2008, č. j. 30 Ca 75/2007 – 62a, o návrhu na přiznání odkladného účinku

t a k t o :

Kasační stížnosti se odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zrušena jeho v záhlaví uvedená rozhodnutí, jimiž zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutím Finančního úřadu ve Valašském Meziříčí ze dne 9. 5. 2006, č. j. 36814/06/405922/4740 (platebním výměr č. 1060000077) a č. j. 36815/06/405922/4740 (platební výměr č. 1060000078). Těmto rozhodnutími byla žalobci dodatečně vyměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2001 a 2002 v celkové výši 1 229 770 Kč.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti žádá o přiznání odkladného účinku. Svůj návrh odůvodňuje tvrzením, že následky rozsudku krajského soudu znamenají nenahraditelnou újmu a jsou splněny podmínky ustanovení § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dále zdůrazňuje, že nutnost dalšího postupu v daňovém řízení by

považoval za narušující jeho zákonný průběh a jednání v rozporu se zásadami daňového řízení. Na uvedené navazuje i otázka možnosti vybrání daňové povinnosti po zrušujícím rozsudku krajského soudu a stanovení daňové povinnosti k následným zdaňovacím obdobím a následně otázka vydání nových rozhodnutí v případě úspěšného uplatnění kasační stížnosti. V zájmu stěžovatele i žalobce je co nejmenší zásah do práv a povinností, a to ve smyslu četnosti jejich vzniku, změn či zániku, vzhledem k jistotě ohledně kontinuity v daňovém řízení a vydaných rozhodnutí.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatele reaguje nejen na její meritorní důvody, ale i na žádost o přiznání odkladného účinku. Uvádí, že nechápe, o jakou nenahraditelnou újmu se u stěžovatele jedná. To, co na doměřených daních doposud žalobci zadržel (nevrácení přeplatků na jiných daních), bylo již na základě pravomocného rozsudku vráceno. Zbytek částky dlužné daně a penále byl správcem daně na základě žádosti žalobce posečkán až do pravomocného rozhodnutí soudu. Proto podle žalobce ani nemůže jít o žádnou nenahraditelnou újmu. Pokud stěžovatel uvádí, že součástí napadených platebních výměrů byla i jiná problematika, než kterou napadal žalobce, není to argument pravdivý, neboť dopady do odepisování stanovil správce daně sám z moci úřední, a to právě v závislosti na svém daňovém posouzení daru rodinného podniku z rodičů na syna. Z uvedených příčin se žalobce domnívá, že nejsou žádným způsobem naplněny zákonné předpoklady, aby kasační stížnosti stěžovatele byl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku následovně:

Kasační stížnost podle § 107 s. ř. s. nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Otázkou, zda správnímu orgánu může vzniknout v řízení o kasační stížnosti nenahraditelná újma a zda může být jeho návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno, se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publikovaném pod č. 1255/2007 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí judikoval, že „*správní orgán [...] může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). [...] Pokud bylo správní rozhodnutí krajským soudem zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení, pak přiznání odkladného účinku v sobě nese pouze to, že není realizován rozsudek krajského soudu, tedy, že správní orgán*

není oprávněn, ani povinen v řízení pokračovat a ve věci znovu rozhodnout.“ Dále z tohoto usnesení vyplývá, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní. V závěru pak rozšířený senát uvedl, že *„s ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě“*.

Po konstatování přípustnosti možného úspěšného podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ze strany správního orgánu se Nejvyšší správní soud při věcném posuzování tohoto návrhu zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nenahraditelné újmy. Tento neurčitý právní pojem byl již Nejvyšším správním soudem vyložen, např. v usnesení ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 – 59, publikovaném na www.nssoud.cz: *„Nenahraditelná újma, která by stěžovateli při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí mohla vzniknout, a jež je základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 73 odst. 2 s. ř. s.], musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit“*. Důvody možného vzniku nenahraditelné újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Je proto logické, že v řízení o přiznání odkladného účinku nese břemeno tvrzení právě stěžovatel a nikdo jiný nemůže jeho tvrzení nahradit. Soud posuzuje jím uvedené skutečnosti dle ustanovení § 73 s. ř. s., není však povinen ani oprávněn tyto skutečnosti jakýmkoli způsobem sám dovozovat.

Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil dvěma argumenty. První z nich, nemožnost vybrání daňové povinnosti, je obsahově shodným s tím, k jehož důvodnosti se zdejší soud vyjádřil v usnesení prvního senátu, a to tak, že v tvrzených skutečnostech neshledal vznik nenahraditelné újmy. V projednávané věci jde o zcela obdobné odůvodnění návrhu, ve zmíněném případě byla pouze rozhodnutím krajského soudu založena povinnost vrátit žalobci přeplatek na dani darovací. Tato skutečnost však na právní posouzení nemá žádný vliv, a proto i v tomto případě jsou závěry zmíněného usnesení plně aplikovatelné. Nejvyšší správní soud na tomto místě tedy odkazuje na své usnesení ze dne 5. 1. 2005, č. j. 1 Afs 106/2004 – 49, publikované pod č. 982/2006 Sb. NSS, v němž dospěl k závěru, že *„tvrzená újma spočívající v ohrožení veřejného zájmu na řádném stanovení a vybírání daní a ve zkrácení státního rozpočtu v souvislosti s vrácením přeplatku na dani jako důsledku pravomocného rozhodnutí krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího orgánu v daňové věci, není důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s. přiměřeně použitý podle § 107 s. ř. s.)“*.

V druhém věcném bodu žádosti o přiznání odkladného účinku stěžovatel poukazuje na nutnost dalšího postupu v daňovém řízení na základě rozsudku krajského soudu, kterou by považoval za narušující jeho zákonný průběh a jednání v rozporu se zásadami daňového řízení. S tím souvisí i stěžovatelem nadnesená otázka vydání nových rozhodnutí v případě úspěšného uplatnění kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud má za to, že odpověď na uvedené odůvodnění stěžovatelovy žádosti obsahuje již jednou výše citované usnesení jeho rozšířeného senátu. Dle prvního výroku tohoto usnesení *„zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost“*. Ve výroku III. pak rozšířený senát zdejšího soudu vyslovil tento právní názor: *„Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje řádně v řízení, může se dle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby dle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.“*

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že stěžovatel ve svém návrhu neosvědčil ve smyslu § 73 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s., skutečnosti, které by potvrzovaly možnost vzniku výjimečného a závažného stavu, který by již nebylo možno v dalším běhu času nijak odčinit. Nejvyšší správní soud proto jeho návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2008

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu